

DATOS IDENTIFICATIVOS

Exercicio terapéutico en pacientes oncolóxicos e/ou sobreviventes de cancro

Materia	Exercicio terapéutico en pacientes oncolóxicos e/ou sobreviventes de cancro			
Código	P05M191V01201			
Titulación	Máster Universitario en Exercicio terapéutico en fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Abalo Núñez, María del Rocío			
Profesorado	Abalo Núñez, María del Rocío Gómez Nicolás, Marta			
Correo-e	rocioabalo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Materia orientada ao exercicio terapéutico en pacientes oncolóxicos/as e /ou pacientes que superaron a enfermidade.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os/ as estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornas novas ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
A4	Que os/ as estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B1	Saber traballar en equipos que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar como profesional especializado en Exercicio Terapéutico en Fisioterapia.
B2	Incorporar os principios éticos e legais da profesión de fisioterapeuta á práctica profesional, así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións en intervencións centradas no Exercicio Terapéutico en Fisioterapia.
B3	Transmitir información dun modo claro aos usuarios do sistema sanitario, así como con outros profesionais.
C4	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C6	Capacidade de resolución de problemas en contornas novas e definidas de forma imprecisa para identificar o tratamento máis apropiado baseado no exercicio terapéutico nos diferentes procesos de alteración, prevención e promoción da saúde, así como a integración con outros profesionais en beneficio da saúde do paciente/usuario.
C11	Adecuar as sesións de exercicio terapéutico en función das características do paciente, a patoloxía e a contorna.
C12	Aplicar un protocolo de medición da capacidade funcional dos pacientes en función das súas características, así como da patoloxía nos diferentes ámbitos de especialización.
D1	Capacidade para comprender o significado e aplicación da perspectiva de xénero nos distintos ámbitos de coñecemento e na práctica profesional co obxectivo de alcanzar unha sociedade máis xusta e igualitaria.
D6	Creatividade, espírito emprendedor e adaptación a novas situacións.
D8	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Ser capaz de valorar a capacidade funcional dun paciente con proceso oncolóxico que vai a recibir tratamento baseado en exercicio terapéutico.	A2 B3 C12 D1 D8
Diseñar e aplicar programas de exercicio terapéutico en diferentes cuadros oncolóxicos.	A4 B1 B2 C4 C6 C11 D6

Contidos

Tema	
Fisioterapia nos procesos oncolóxicos.	Clasificación do cancro Tratamento do cancro Novas tendencias na actuación fisioterapéutica.
Exercicio Terapéutico no paciente oncolóxico.	Valoración funcional Diseño de programas de exercicio terapéutico.
Indicacións do exercicio en procesos oncolóxicos.	-
Contraindicacións do exercicio en procesos oncolóxicos	-

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Lección maxistral	10	24	34
Prácticas de laboratorio	10	11	21
Traballo tutelado	1	14	15
Observación sistemática	2	0	2
Estudo de casos	1	0	1
Simulación ou Role Playing	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividade encamiñada a presentación da materia así como reunir información do alumnado
Lección maxistral	Exposición dos contidos por parte do/a docente. Clases teórico-participativas onde se fomenta a participación activa do alumnado mediante debates e estudos de caso.
Prácticas de laboratorio	Demostración por parte do profesorado das técnicas que o alumnado realizará por parellas coa supervisión do/a docente.
Traballo tutelado	Realización aun traballo baseado en casos clínicos que propondrá a docente

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación a organización da materia
Lección maxistral	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación coa materia a través de titorías presenciais, correo electrónico e/ou campus remoto.
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación aos contidos prácticos de xeito colectivo/ou individual de modo presencial ou a través do campus remoto
Traballo tutelado	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación co traballo través de titorías presenciais, correo electrónico e/ou campus remoto.

Avaliación

Descrición	Cualificación Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---

Observación sistemática	O alumnado será valorado durante as sesión pola súa participación nas actividades das clases teóricas e prácticas	20	A4	B3	C6 C12	D1 D6
Estudo de casos	O alumnado terá que dar solución aos casos que lle propoña o profesorado	40	A2 A4	B1 B2	C4 C11 C12	D1 D6 D8
Simulación ou Role Playing	O alumnado terá que levar a cabo unha sesión a un paciente oncolóxico ou supervivente de cancro	40	A4	B3	C4 C6 C11 C12	D6

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado poderá solicitar a renuncia á avaliación continua informando o coordinador/a de a materia no prazo establecido.

De ser así avaliación será: 50% resolución de casos clínicos e 50% de exame de preguntas obxectivas. Para aprobar a materia o alumnado debe ter superados de forma independente todos os apartados de avaliación e asistir ao 80% das clases prácticas. A non asistencia ás prácticas supón a perda á avaliación continua.

O alumnado que teña unha das partes aprobadas gardaráselle a parte superada para a seguinte convocatoria dentro do mesmo ano académico.

2ª oportunidade

O alumnado poder examinarse do 100% da materia: 50% resolución de casos clínicos e 50% de exame de preguntas obxectivas. Para aprobar a materia débense ter superados de forma independente ambas as probas de avaliación.

En calquera das convocatorias se o alumnado obtén unha cualificación numérica superior a 5, pero non cumpre os requisitos establecidos para aprobar a materia terá unha cualificación de 4,5 (suspense). En caso de ter cualificacións inferiores poñerase a nota obtida

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Stubblefield, M, **Cancer Rehabilitation: Principles and Practice**, 2, Springer Publishing, 2018

Schmitz, K, **Exercise Oncology: Prescribing Physical Activity Before and After a Cancer Diagnosis**, 1, Springer-Verlag, 2020

Bibliografía Complementaria

Schmitz KH, Courneya KS, Matthews C, Demark-Wahnefried W, Galvão DA, Pinto BM et al., **American College of Sports Medicine roundtable on exercise guidelines for cancer survivors**, Med Sci Sports Exerc, 2010

Chamorro-Viña C, Ruiz JR, Santana-Sosa E, González Vicent M, Madero L, Pérez M et al., **Exercise during hematopoietic stem cell transplant hospitalization in children**, Med Sci Sports Exerc, 2010

Cheema B, Gaul CA, Lane K, Fiatarone Singh MA, **rogressive resistance training in breast cancer: a systematic review of clinical trials**, Breast Cancer Res Treat, 2008

Courneya KS, Mackey JR, Jones LW., **Coping with cancer: can exercise help?**, 2000

McNeely M, Campbell K, Ospina M, Rowe B, Dabbs K, Klassen T, Mackey J, Courneya K, **Intervenciones con ejercicios para los trastornos funcionales del miembro superior después de la cirugía de cáncer de mama**, Cochrane Database of Systematic Reviews, 2010

Meneses-Echávez, JF; et al, **Efectividad del ejercicio físico en la fatiga de pacientes con cáncer durante el tratamiento activo: revisión sistemática y metaanálisis.**, Cadernos de Saúde Pública, 2015

Schmitz KH, Ahmed RL, Troxel AB, Cheville A, Lewis-Grant L, Smith R et al, **Weight lifting for women at risk for breast cancer-related lymphedema: a randomized trial**, JAMA, 2010

Paramanandam VS, Roberts D, **Weight training is not harmful for women with breast cancer-related lymphoedema: a systematic review**, J Physiother, 2014

Kushi LH, Doyle C, McCullough M, Rock CL, Demark-Wahnefried W, Bandera EV et al., **American Cancer Society Guidelines on nutrition and physical activity for cancer prevention: reducing the risk of cancer with healthy food choices and physical activity**, CA Cancer J Clin, 2012

Knols R, Aaronson NK, Uebelhart D, Fransen J, Aufdemkampe G, **Physical exercise in cancer patients during and after medical treatment: a systematic review of randomized and controlled clinical trials**, J Clin Oncol, 2005

Galvão DA, Newton RU, **Review of exercise intervention studies in cancer patients**, J Clin Oncol, 2005

Recomendacións